

SLOVENISTIKA 10

SZERKESZTETTE
Lukácsné Bajzek Mária

ELTE BTK
Szláv Filológiai Tanszék
Budapest, 2017

Megjelent az ELTE támogatásával

SZAKMAI LEKTOROK

Jožica Čeh Steger

Zsilák Mária

NYELVI LEKTOR

Mladen Pavičić

MŰSZAKI SZERKESZTŐ ÉS TÖRDELŐ

Janiec-Nyitrai Agnieszka

© Szerzők, szerkesztő

Kiadja az ELTE BTK Szláv Filológiai Tanszéke
Felelős kiadó a Szláv Filológiai Tanszék vezetője

Sorozatszerkesztő Lukács István

A borítót tervezte Sellyei Tamás Ottó

Nyomdai kivitelezés Komáromi Nyomda és Kiadó Kft.

ISSN 1789-3976

ISBN 978-963-284-885-3

VSEBINA

UVOD

Marija Bajzek Lukač.....	7
--------------------------	---

Marko JESENŠEK

Internacionalizacija in vloga slovenskega jezika v univerzitetnem izobraževanju.....	9
---	---

István LUKÁCS

Prešernova in Petőfijeva »Železna cesta« Pot do ljubezni in svobode.....	19
---	----

Miran HLADNIK

Novo od Prešerna.....	29
-----------------------	----

Vlado NARTNIK

Od nedoločne do določne oblike slovenskih pridevnikov.....	39
---	----

Miran ŠTUHEC

Lirika Uroša Zupana do l. 2000.....	47
-------------------------------------	----

Mojca SMOLEJ

Psevdohipotaktične konstrukcije. Primer členkovnih stavkov.....	59
--	----

Silvija BOROVIK

Tematika večkulturnosti, medkulturnosti in identitete v izbranih esejih Aleša Debeljaka.....	71
---	----

Mihaela KOLETNIK

Frazemi s sestavinama <i>pes</i> in <i>maček</i> v gornjeseniškem govoru.....	87
--	----

Mojca NIDORFER ŠIŠKOVIČ	
Mednarodno sodelovanje v mreži slovenistik na tujih univerzah.....	103
Tone SMOLEJ , Mladen PAVIČIĆ	
Josip Ogrinec in Madžarska.....	117
Natalija ULČNIK	
Raba oblike <i>človeki</i> v slovenščini.....	129
Damjan HUBER	
Besedilna fonetika v slovenskih pravopisnih in pravorečnih priročnikih.....	143
Mira IVIČ KRAJNC	
Humorja ni nikoli preveč ... ali pač.....	157
Blanka BOŠNJAK	
Žanrske prvine v sodobni slovenski kratki prozi.....	169
Alma VÁRKONYI	
Odnos do Boga v poeziji Jánosa Pilinszkega in Edvarda Kocbeka.....	181
Gergely BAKONYI	
Recepcija sodobne slovenske književnosti v luči prevodov.....	191
Előd DUDÁS	
Pretekli časi v Martjanski pesmarici.....	199
György RÁGYANSZKI	
János Fliszár in njegov slovensko-madžarski slovar.....	209
Marija BAJZEK LUKAČ	
Razvoj besedilnih vrst in jezika pri prekmurskih evangelikičanskih pisateljih 18. stoletja.....	217

Josip Ogrinec in Madžarska

TONE SMOLEJ

*Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani Aškerčeva cesta 2,
1000 Ljubljana, tone.smolej@ff.uni-lj.si*

MLADEN PAVIČIĆ

*Filozofska fakulteta Univerze Loránd Eötvös, Múzeum krt. 4/D,
1088 Budapest, mladen.pavicic@gmail.com*

V prispevku predstavljava življenje in delo Josipa Ogrinca, nekoliko pozabljenega komediografa iz 19. stoletja, zlasti njegovo bivanje v Budimpešti, kjer je opravljal učiteljski izpit, o mestu pa napisal zanimiv potopis. Razpravi sta priložena prevod zapisnikov o Ogrinčevem opravljanju izpita in kratka predstavitev izpraševalcev, ki sodijo med najbolj cenjene madžarske znanstvenike.

A tanulmány bemutatja a kissé már elfeledett 19. századi szlovén vígjátékíró, Josip Ogrinec életét és munkásságát, különös tekintettel budapesti tartózkodására, ahol tanári vizsgát tett és érdekes útleírást írt a városról. A tanulmányhoz csatoljuk Ogrinec vizsgájának jegyzőkönyvét és a vizsgáztatók bemutatását, akik a kor legkiválóbb magyar tudósai közé tartoztak.

Ključne besede: Josip Ogrinec, komediograf, Budimpešta, potopis, učiteljski izpit

Kulcsszavak: Josip Ogrinec, vígjátékíró, Budapest, útleírás, tanári vizsga

V članku bova spregovorila o študijskih letih pisatelja Josipa Ogrinca (1844–1879), ki je danes nekoliko pozabljen, čeprav je ustvaril eno najpomembnejših komedij druge polovice 19. stoletja *V Ljubljano jo dajmo*. Veseloigra (izšla je v Slovenski Taliji 1869) opisuje družino imovitega vinskega trgovca Gašperja Srebrina, ki pošlje svojo drugo hčerko Marico v Ljubljano, da bi se izučila kuhe in šivanja, hčerko pa vleče tudi v čitalnico, kjer igrajo celo gledališke igre: »Kako kratkočasno

vendar je gledati jih in poslušati. Kteri gospodični ali gospodu, ki se dobro obnese, ploskajo vsi in hvalijo jih.« (Ogrinec 1969: 18). Žena Gašperju celo zagotovi, da bo za njihovo hišo dobro, če bo njihovo ime objavljeno v *Novicah* med člani čitalnice. Poleg družinskih članov je zanimiv tudi hlapec zaradi svoje filozofije z gastronomsko metaforiko: »Življenje – kaj pa je? Prerivanje po teh kotih sveta. Svet je godla, mi pa kuhalnice. En čas mešamo, pa gremo!«. (Ogrinec 1969: 20). Mladenka sanja, da bo postala igralka v čitalnici, a tam spozna svojega Mirka, kar prekriža načrte očetu, ki bi jo rad poročil s svojim trgovskim partnerjem. Ker je oče zgrožen, da se hči s »študentačem« onegavi za ogli po Ljubljani, jo vzame domov. Oče pričakuje, da bo ženin že imovit in zavrača skromnega jurista, ki ga čaka bleščeča prihodnost. Slednjič svatje zamenjajo predvidenega ženina z Mirkom, ženitovanjsko pismo je podpisano, družinski oče pa se mora vdati.

Ko so igro uprizorili marca 1870, je bila kritika navdušena, saj je po njenem mnenju igra v risanju posameznih značajev izvrstno izpeljana in se bo gotovo udomačila na čitalniških odrih. Kritiku *Slovenskega naroda* je bil všeč oče, ki se baha s polnim žepom, a se komaj zna podpisati in nič ne mara za učenost. Medtem ko je iz kritike razvidna simpatija do izobraženega, a revnega jurista, pa menda vsi v občinstvu niso odobraval besede »študentač«, nekateri so jeli sikati in piskati, češ da je to žaljenje dijakov. A takšno obnašanje je bilo za časopis *testimonium paupertatis*, njihovo dejanje pa smešno: dijaki očitno niso razumeli, da očetove besede niso avtorjevo stališče.

Tudi Josip Stritar je igro pohvalil, saj je njen predmet vzet naravnost iz domačega življenja: »V *Ljubljano* jo dajmo je igra, ki ne dela sramote naši mladi Taliji, Gospodu pisatelju svetujemo, naj zvesto, kakor do zdaj, opazuje življenje, a tudi naj pridno prebira dobre komedijepisce, in kar je posebno važno in jako potrebno, če ima priliko, in česar je treba, hodi naj pogosto v gledališče, kjer se dobre igre dobro igrajo.« (Stritar 1955: 140). Trstenjak (1892: 80) je pozneje zapisal, da je Ogrinec s svojo veseloigro prekosil vse vrstnike in predhodnike, ko je

naslikal prave narodne značaje, »kakršni so v istini«. Čeprav v tehniki ni dovršena, sodi med najboljše proizvode slovenske dramatične književnosti. Koblar (1972: 86) pa je poudaril, da je zabavna domačnost in pristrčnost igri pripomogla, da je postala priljubljena ljudska igra, ki jo je staro gledališče vnovič in vnovič uprizarjalo.¹

Ogrinec je ob praizvedbi že zaključil sedem semestrov na dunajski filozofski fakulteti, kamor se je vpisal leta 1866. Pri Augustu Reussu je poslušal mineralogijo, pri Rudolphu Kneru zoologijo, pri Heinrichu Reichardt morfolologijo mahov, pri Josephu Redtenbacherju pa kemijo. V zadnjih letnikih je imel pri Franzu Lottu predavanja iz psihologije, pri Friedrichu Simonyju pa iz fizične geografije kontinentov. Zanimivo je, da je pri Mathiasu Wretschku, Celjanu, ki ga je učil naravopisje v ljubljanski gimnaziji, vpisal morfolologijo semenovk. Dejaven je bil tudi v knjižnem odseku Slovenije, kjer je prebiral komična pisma gorenjske matere (Vencajz 1894: 129), a se je žal ohranilo le eno pismo sinu Janezu, ki na Dunaju študira pravo:

Tak jaz, Ošpeta Skomraha, ti pišem tà Janezasti Skomraha, da ti imam pisati: da vendar se vsaj varuj, da se boš še bolj varoval, kakor se varuješ, če se varuješ kaj tovaršije te slabe; tak pač nijsi ti tak, da bi bil tak, da bi se še tovaršij ne varoval teh slabih in pa bal, ko bi se varovati imel vseh tistih teh slabih in pa bab. Saj dobro vem: ti družega ne delaš tam po Dunaji, kakor po tovarišijah hodiš teh slabih in za babami tam na Dunaji. Tisti denar – ki sem pisala, da sem rajtala, da bi ti ga poslala – ti pišem, da ti ga nijsem poslala, da se boš tovaršij huje bal in pa ložje varoval teh slabih in bab. Tisti denar sem rajše nesla h gospodu fajmoštru za svete maše, da bi molili, da bi se ti varoval vseh bab, posebno ta slabih. (Ogrinec 1874: 2).

Za komičnimi pismi se je skrivala žalostna usoda: pred odhodom na Dunaj je Ogrinec namreč bival v semenišču, ki ga je po letu dni zapustil, kar je njegovo mater zelo razjezilo, zato

¹ Na odru Dramatičnega društva so igro uprizorili štirikrat, februarja 1877, decembra 1881, oktobra 1891 in novembra 1918, igro *Kje je meja* pa samo dvakrat.

ga družina med študijem ni podpirala (Benkovič 1890: 214). Spomin na trpka študijska leta se kaže tudi v omenjeni Ogrinčevi komediji, kjer se ženin svojih spominja takole:

Tovariši moji sprejemali so iz doma, od svojih drazih, prijazne, srčne pozdrave, jaz – od nikoder; tista leta, ko so bivali tam, čislali so kot najprijetnejši čas vsega življenja: živeli so skoraj brez skrbi, po zabavah, veselicah, dan na dan dobre volje, učili se le, kolikor se ravno mora; – jaz nisem zahajal med nje, ne, ne, kakor da bi me ne mikalo veselo družabno življenje, ampak klenila me je doma ta resna misel, da velja pred vsem, da si z neprestano marljivostjo in z resnobnim učenjem enkrat pridobim sam brezskrbno, milejo prihodnost (Ogrinec 1879: 34)

Ker je Ogrinec od leta 1873 poučeval v Vinkovcih (Benkovič 1890: 244), je moral svoj usposobljenostni izpit opravljati v Budimpešti. Študij na filozofski fakulteti se je lahko zaključil z doktoratom ali pa s t. i. učiteljskim izpitom (Lehramtsprüfung). Znano je, da je bilo več kot polovica slovenskih pisateljev, ki so na Dunaju študirali v obdobju 1850–1925, v pedagoškem poklicu na visokih in srednjih šolah. Večinoma so se usposobili za latinščino in grščino, latinščino in francoščino, pa tudi za slovenščino in nemščino. Poleg jezikovnih kombinacij so pogosto povezali tudi zgodovino in zemljepis. Samo trije slovenski pisatelji (Erjavec, Tušek, Ogrinec) so se specializirali za naravoslovne predmete. Ogrinec je bil zadnji slovenski pisatelj, ki je kot študent na dunajski univerzi vpisoval naravoslovne predmete, po letu 1870 jih torej nihče ni več inškrubiral. Slovenski pisatelji so učiteljske izpite opravljali na Dunaju ali v Gradcu, Ogrinec je edini, ki jih je opravljal v Budimpešti, in gotovo edini, ki je napisal ob tem še potopis, nekoliko pozabljen dokument o slovenski podobi Madžarske dobro desetletje po uvedbi dualizma, tik po okupaciji Bosne.

V tekstu »Madjar ember in Budapešta« Ogrinec mesto opisuje z navdušenjem: »Istina, sijajno je to mesto, ta ogerska, ali recimo, magjarska metropola. Mnogo mnogo ima velikanskih, modernih palač in ponosnih poslopij. Ceste so izvrstno potlakane, čisto pometene in vse v novejšem času

zastavljene so široko in ravno izpeljane [...].« (Ogrinec 14. 3. 1879: 3). A po njegovem obstaja tudi senca na tej lepoti: »Dobra tretjina vseh sijajnih zgrad peštanskih je državna! Za nje mora ne samo magjarski, ampak tudi slovanski, rumenski in nemški siromak tam v najdaljnih kotih tega magjarorszaga doprinašati krvavi krajcer, da more tako oholi Magjar ember prišlemu tujcu, kazaje na Pešto, to se ve, kako lažnjivo reči: »To smo Madjari, mi!« (Ogrinec 15. 3. 1879: 1). Kot bodoči profesor se je ozrl tudi na šolstvo: »V šesterih srednjih šolah budapeštanskih sedi preveliko število učeče se mladeži, in po tehniki, kakor tudi po vseučilišči se vse tare mladih ljudi. Lepe šolske zgrade so vrlo okusno, praktično in po vsem tako zidane, kakor to zahteva čas dandanašnji. Vzlasti je vseučiliščna biblioteka pravi vzor okusnosti in praktičnosti. To je krasna palača.« (Ogrinec 15. 3. 1879: 1). Pisatelju so budile pozornost tudi »sto in stovrstne, prezalo in mično oslikovane knjige za nežno madjarsko mladino. Vidiš jih v najokusnejših oblikah v mnogobrojnih knjigotrgovnicah vse polno na prodaj. In sploh se moraš čuditi premnogobrojnim knjigam v madjarskem jeziku in prerazličnega zapopadka. Magjar rad govori, pa tudi rad piše!« (Ogrinec 15. 3. 1879: 2–3). V svojem potopisu se je Ogrinec (18. 3. 1879: 1) čudil, kako so lahko Madžari toliko kulturno napredovali, saj so odsekana veja neizobraženega turško-tatarskega plemena ter osamljeni in tuji med evropskim narodi. Cenil je tudi njihovo spretnost in pridobitve v političnem obziru, ni pa se mogel izogniti odnosom s Slovani:

Vzlasti pa Magjari okrutno gospodujejo nad narodi v področji njihovega magjarorszaga, in to posebno še nad mnogimi milijoni Slovanov, kateri uže dan na dan večjo škodo trpe na svojem materialnem kakor duhovnem razvijanju. In to svoje gospodstvo skušajo Magjari vedno še bolj razprostrti in brutalneje utrditi – kolikor namreč sami bolj čutijo, da vpricho zmirom bolj zavedujočega in ojačujočega se Slovanstva žuga njihovej gloriiji in oholosti neizbežljiv in dosleden polom. Saj baš to nenaravno stanje politično: surovih tatarskih Magjarov gospodstvo nad duševno tolikanj presegaajočimi jih narodi slovanskimi, ta sramota torej, Slovanje sluge Magjarov! – to je, radi česar imajo Slovanje, ki so vredni svobode, spogledati se in morda kmalu z Madjari. Končna pravda tu ne more biti dvomljiva. In potlej naj Madjari svojski pastirujejo po pustah – Slovanje jih ne bodo nadlegovali. (Ogrinec 18. 3. 1879: 2).

Ogrinec opisuje Madžarsko stvarno, marsikdaj navdušujoče, pri političnih vprašanjih pa v potopisu odmevajo Stritarjevi verzi iz 9. Dunajske elegije (1875) o lažni madžarski svobodoljubnosti, o azijskem izvoru, o slovanskem hlapčevstvu (»Ti si po rodu gospod, vsi drugi so hlapci, tlačani; / hlapec je zlasti Slovan, tebi po rodu tlačan. / Ti ne orješ, Madžar, ne seješ, Slovan je, da dela; / ti si, da vživaš samo in gospoduješ ljudem.«) ter o prihodnjem spopadu (»Vstaja na meji Slovan, zbira slovanska se moč.«) (Stritar 1953: 254–256).

Kot sva že zapisala, je imel študij na filozofski fakulteti dva možna zaključka: doktorat ali t. i. učiteljski izpit. Ogrinec se je odločil za slednjega. Sestavljen je bil iz domače naloge ter pisnega in ustnega izpita iz dveh strok, ki ju je kandidat želel poučevati. Poleg tega je kandidat opravljal še izpit iz poučevalnih jezikov. Na Ogrinčevem primeru vidimo, da je bil ta izpit res kompleksen in tudi dolgotrajen – postopek je trajal skoraj dve leti, začel se je namreč v prvih dneh leta 1877, končal pa tik pred silvestrom 1878, ko so mu poslali diplomu. Z njim sva se seznanila s pomočjo treh zapisnikov, ki so shranjeni v arhivu Univerze Loránd Eötvösa, njihov prevod pa se kot priloga nahaja na koncu tega zapisa.²

Prvi zapis v *Knjigi profesorskih izpitov* je datiran z 8. januarjem 1877, ko je predsednik komisije prosil svoje kolege, naj določijo naslove pisnih domačih nalog. To so storili v nekaj dneh, predsednik jih je Ogrincu nemudoma tudi sporočil, ta pa mu jih je poslal septembra istega leta. Za pregledovanje domačih nalog so si profesorji vzeli kar precej časa, zadnji med njimi je svojo oceno sporočil na začetku maja naslednje leto, tik preden je Ogrinec opravljal predizpit, na katerem je

² Za pomoč pri prevajanju se najlepše zahvaljujema Lidiji Klampfer, Alenki Munda, Alexu Durovicu, Mateju Hriberšku in Andreju Podobniku, predvsem pa arhivarju Jánosu Hósu, ki je pri dešifriranju pogosto težko čitljivih rokopisov opravil zares junaško delo.

za nemški in hrvaški jezik prejel oceno zadostno, na izpitu iz pedagogike pa nezadostno. Več uspeha je imel decembra istega leta, ko je najprej opravil predizpit, nato pa 19. decembra tudi zaključni izpit. Še pred novim letom mu je bila poslana diploma in kmalu zatem, »[z]ačetkom 1879 je bil stalno nameščen«.³ Ogrinec se na izpitu ni odrezal najbolje, vzrok pa je bila najbrž bolezen, ki ji je podlegel le nekaj mesecev pozneje, 13. maja 1879.

Opozoriti morava, da navedba v Slovenskem biografskem leksikonu glede Ogrinčevega izpita ni povsem točna. France Koblar je namreč zapisal: »Prof[esorske] skušnje je zaradi slabega zdravja odlašal; opravil jih je šele 19. dec. 1878 v Budimpešti iz prirotopisa kot glavnega, fizike in matem[atike] kot stranskih predmetov«.⁴ Podatka o datumu in glavnem predmetu sta točna, Ogrinčev stranski predmet pa je bil zemljepis. Prevod izpitnih zapisnikov je dodan v prilogi na koncu tega članka.

Zanimivo je brati imena profesorjev, pri katerih je Ogrinec opravljal izpite, saj so nekatera njihova imena na Madžarskem splošno znana, ker se po njih imenujejo ulice in ustanove, razlog za takšno slavo pa tiči v tem, da veljajo v državi za pionirje svojih področij znanosti. V Budimpešti imajo svoje ulice predsednik komisije, fizik József Stoczek, ki je bil v času Ogrinčevega izpita rektor tehnične univerze; zdravnik in zoolog Tivadar Margó; estét Ágost Greguss; pionir pedagoških in psiholoških raziskav na Madžarskem Mór Kármán, ki je bil v času Ogrinčevega izpita član državnega sveta za izobraževanje in učiteljske izpitne komisije; botanik Lajos Jurányi, po katerem se poleg ulice imenuje tudi kulturni center, ki se nahaja ob njej; utemeljitelju madžarske znanstvene geografije Jánosu Hunfalvyju je pripadla celo čast, da se je ulica, v kateri je stanoval, po njem imenovala že v času njegovega življenja,

³ France Koblar: Ogrinec, Josip. Slovenski biografski leksikon, <http://www.slovenska-biografija.si/oseba/sbi393970/>. Dostop: 18. februarja 2017.

⁴ Prav tam.

njeno ime pa do današnjega dne ni bilo spremenjeno; prav tako se po njem imenuje dvojezična ekonomska gimnazija, ki se nahaja v bližini njegovega doma. Po mineralogu Józsefu Krennerju se sicer ne imenuje nobena ulica ali ustanova, pač pa je po njem poimenovan mineral krennerit. Takšne časti niso deležni botanik Gyula Klein in pedagog Ágost Lubrich, ki sta bila v času Ogrinčevega izpita profesorja budimpeške univerze, ter geograf in etnolog Alajos Heinrich, ki je bil na njej privatni docent, pozneje pa gimnazijski profesor.

Sztoczek, Margo, Greguss in Hunfalvy so v času izpita že bili redni člani Madžarske akademije znanosti, Juranyi, Krenner in Lubrich dopisni, Klein pa zunanji.⁵

LITERATURA

- BENKOVIČ, Josip, 1890: Josip Ogrinec. *Dom in svet* 3, 179–181, 213–215, 243–245, 314–316, 337–339.
- KOBLAR, France, 1872: *Slovenska dramatika I*. Ljubljana: Slovenska matica.
- N. N., 1870: Dramatično društvo. *Slovenski narod* 3/33 (24. 3. 1870), 2–3.
- OGRINEC, Josip, 1869: *V Ljubljano jo dajmo*. Ljubljana: Dramatično društvo.
- –, 1874: Postna premišljanja. *Slovenski narod* 7/49 (1. 3. 1874), 2.
- –, 1879: Magjar ember in Budapešta. *Slovenski narod* 12/61 (14. 3. 1879), 1–3.; 12/62 (15. 3. 1879), 1–3; 12/63 (16. 3. 1879), 1–2; 12/64 (18. 3. 1879), 1–2.
- STRITAR, Josip, 1953: *Pesmi. Zbrano delo 1*. Ljubljana: DZS.
- –, 1955: *Pogovori. Zbrano delo 6*. Ljubljana: DZS.
- TRSTENJAK, Anton, 1892: *Slovensko gledališče*. Ljubljana: Dramatično društvo.

⁵ Zapis o profesorjih je nastal s pomočjo Révai Nagy Lexikona (Révai testvérek irodalmi intézet részvénytársaság, Budapest 1911–1935) in Révai Új Lexikona (Babits Kiadó, Szekszárd, 1996–2008), načrta Budimpešte in spletnih virov.

VENCAJZ, Janko, 1894: *Spomenica o petindvajsetletnici akad. društva Slovenija na Dunaju*. Ljubljana: Narodna tiskarna, 1894.

Priloga: Prevod zapisnikov o Ogrinčevem opravljanju profesorskega izpita

Knjiga profesorskih izpitov, str. 194.

József Ogrinec
suplent na veliki gimnaziji v Vinkovcih
Glavni predmet: prirodopis
Stranski predmet: zemljepis
Jezik poučevanja: hrvaški in nemški
Obvestiti, da na veliki realki obvezen tudi zemljepis

1877.

8. januar Predsednik: Prosim člane komisije Margója, Jurányija in Krennerja, da določijo naslove pisnih domačih nalog.

12. januar Krenner

-- Predsednik kandidatu pošlje pisne domače naloge

12. september Prejem kandidatovih domačih nalog

-- Predsednik pozove kandidata, naj pošlje potrdilo o plačilu 10 forintov

6. oktober Predsednik pošlje članom komisije Margóju, Jurányiju in Krennerju domače naloge v oceno

11. december Prejem Jurányijeve domače naloge Ustreza

17. april 1878 Prejem Krennerjeve domače naloge Ustreza

15. december Ogrinec prosi za opravljanje izpita v mesecu maju

3. maj 1878 Prejem Margójeve domače naloge Ustreza

-- Predizpit Kármán, Margó, Heinrich ni pot[rdila]
hrvaški in nemški jezik: zadostno, pedagogika: nezadostno

8. november 1878 Prijavil se je za opravljanje izpita decembra, dobi obvestilo, naj takoj pošlje potrdilo o plačilu je pot[rdilo]

11. december 1878 Predizpit: Lubrich

13., 14. -- Klavzura: Jurányi, Margó, Krenner, Hunfalvy

19. – – Ustni: Jurányi, Margó, Krenner, Hunfalvy glavni dobro
[stranski] zadostno
28. Predsednik kandidatu pošlje diplomo št. 209 skupaj z ostalimi listinami

Zapisnik

o splošnem izpitu Józsefa Ogrinca dne 11. decembra 1878

Strokovna predmeta: prirodopis – zemljepis

Učni jezik: hrvaški in nemški

Prisotni: predsednik József Sztoczek, dr. Ágost Greguss

1. Pedagogika in filozofija

1. Sestavni deli logičnega silogizma

2. Nepopoln silogizem

3. Sistemi pedagogike

Zadostno

Lubrich

2. Hrvaški in nemški jezik

Izostalo

3. Rezultat izpita izražen z oceno

Zadostno

V Budimpešti, 11. decembra 1878

Sztoczek

Zapisnik

o ustnem strokovnem izpitu Józsefa Ogrinca dne 19. decembra 1878

Prisotni: predsednik József Sztoczek, člani dr. Tivadar Margó, dr. Lajos Jurányi, dr. József Krenner, dr. Gyula Klein, dr. János Hunfalvy

I. Predmeti

α, Glavni predmet: prirodopis

1. Živaloslovje

Opis in razvoj ophiurov [kačjerepov]

Razlike med pluteusom [ščitovkami] in auriculario [uhljarkami]

Pedicellaria [kleščice] in vodovodni sistem echinodermijev [iglokožcev]

Značilnosti crustacea [rakov] in sistem njihovih okončin, plavalne nožice, celjustne nožice, klešče.

Odgovori na splošno zadostni

Dr. Margó

2. Rastlinoslovje

Opis selaginelle cuspidata [drežice], značilnosti dihotomne razvejanosti in njene oblike, način razmnoževanja selaginel, opis mikro in makrospor, klasifikacija gymnosper [golosemenk]

Na vprašanja dobro odgovarjal
dr. József Krenner

3. Rudninoslovje

Samorodno železo, meteorsko železo, značilnosti železa.
Nahajališča in značilnosti premoga, črni premog, rjavi premog, lignit. Nahajališča na Hrvaškem. Diamant. Polarizacija.

Na vprašanja dobro odgovarjal
dr. József Krenner

β, Stranski predmet: zemljepis

1. Oblika Zemlje in način njene opredelitve, merjenje geografske širine in dolžine;
2. Zračni tokovi, pasati, monsuni itd.
3. Splošne razmere v Afriki

Na ta vprašanja na splošno zadostno odgovarjal
János Hunfalvy

II. Rezultat izpita izražen z oceno

Glavni predmet: dobro
Stranski predmet
Zemljepis: zadostno János Hunfalvy

V Budimpešti, 19. decembra 1878

Sztoczek